

İSLAM MEDENİYETİNDE KONYA ULUSLARARASI SEMPOZYUMU

BİLDİRİ ÖZET KİTAPÇIĞI
ABSTRACT BOOKLET

17-19 Aralık 2016

İSLAM
MEDENİYETİNDE
KONYA

ULUSLARARASI
SEMPOZYUM
17-19 ARALIK 2016

KTO KARATAY
UNİVERSİTESİ

KONYA
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ

İCİCA

İSLAM DÜNYASI
TİBBİYYİ BİSKENTİ
KONYA

**KONYA
IN ISLAMIC
CIVILIZATION**

INTERNATIONAL
SYMPOSIUM
17-19 DECEMBER 2016

**İSLÂM DÜNYASI
TÜRİZM BAŞKENTİ
KONYA**
دنیائے اسلام کے ساتھ

**THE TOURISM CAPITAL
OF THE ISLAMIC
WORLD KONYA**

İçindekiler

Dr. Abla Saeed MUHTADİ	4
Prof. Dr. Orhan KILIÇ	8
Yrd. Doç. Dr. Mehmet YILMAZ	10
Doç. Dr. Ömer AKDAĞ	12
Prof. Dr. Mansura HAIDER	14
Yrd. Doç. Dr. Ali DADAN	16
Dr. Hüseyin Hilmi ALADAĞ	18
Arş. Gör. Talha FORTACI	20
Derya KARAKAYA, YLÖ. Esra TOPRAK	22
Prof. Dr. Bayram ÜREKLİ, Doç. Dr. Hüseyin MUŞMAL	24
Prof. Dr. Hayri ERTEN	26
YLÖ. Yasemin YASA, Öğr. Gör. Feride GÜLER	28
Yrd. Doç. Dr. Fatima KAUSAR	30
Yrd. Doç. Dr. Nasseruddin MAZHARİ	32
Bekir ŞAHİN	34
Dr. Mücahit Sami KÜÇÜKTIĞLI, Latif YERLİ	36
Yrd. Doç. Dr. Svitlana NESTEROVA	38
YLÖ. Saeedeh Hosseini ZAVAREH	40
Yrd. Doç. Dr. Ömer Faruk ERDEM	42
Prof. Dr. Hüsamettin ERDEM	44
Araştırmacı Nusratullah ZAKIROV	48
Prof. Dr. Abderrahim ALAMI	50
Doç. Dr. Abuzer KHAZIRI	52
Prof. Dr. Recep DİKİCİ	54
Dr. Liliya SATTAROVA	56
Arş. Gör. Hatice Livanur DANIŞIK, YLÖ. Saliha ŞİMŞİR	58
Yrd. Doç. Dr. Ali Fuat BAYSAL	60
Arş. Gör. Zeynep İnan OCAK, Öğr. Üy. Gülsüm TANYELİ	62
Yrd. Doç. Dr. Mustafa ÇETİNARSLAN	64
Prof. Dr. Nasrin Faghih Malek MARZBAN	66
Uzm. Meltem KURTULUŞ	68
Doç. Dr. Naile SÜLEYMANOVA	70
Doç. Dr. İbrahim KUNT	72
Dr. Entela MUÇO	74
Doç. Dr. Cavid QAŞİMOV	76
Prof. Dr. Doğan YÖRÜK	78
Avukat Yazar Mehmet Ali UZ	80
Yrd. Doç. Dr. Abdulrahman Fortoos HAİDER	82
Doç. Dr. El Mehdi Iyd El RAVADIYYEH	84
Dr. Hasan SAYILAN	86
Prof. Dr. Rashid SHAZ	88
Dr. Ali Asghar Mohammed KHANİ	96
Prof. Dr. Yusuf KÜÇÜKDAĞ	98

Contents

Dr. Abla Saeed MUHTADİ	4
Prof. Dr. Orhan KILIÇ	8
Asst. Prof. Dr. Mehmet YILMAZ	10
Assoc. Prof. Dr. Ömer AKDAĞ	12
Prof. Dr. Mansura HAIDER	14
Asst. Prof. Dr. Ali DADAN	16
Dr. Hüseyin Hilmi ALADAĞ	18
RA. Talha FORTACI	20
Derya KARAKAYA, G.S. Esra TOPRAK	22
Prof. Dr. Bayram ÜREKLİ, Assoc. Prof. Dr. Hüseyin MUŞMAL	24
Prof. Dr. Hayri ERTEN	26
G.S. Yasemin YASA, R.A. Feride GÜLER	28
Asst. Prof. Dr. Fatima KAUSAR	30
Asst. Prof. Dr. Nasseruddin MAZHARİ	32
Bekir ŞAHİN	34
Dr. Mücahit Sami KÜÇÜKTIĞLI, Latif YERLİ	36
Asst. Prof. Dr. Svitlana NESTEROVA	38
G.S. Saeedeh Hosseini ZAVAREH	40
Asst. Prof. Dr. Ömer Faruk ERDEM	42
Prof. Dr. Hüsamettin ERDEM	44
Researcher Nusratullah ZAKIROV	48
Prof. Dr. Abderrahim ALAMI	50
Assoc. Prof. Dr. Abuzer KHAZIRI	52
Prof. Dr. Recep DİKİCİ	54
Dr. Liliya SATTAROVA	56
RA. Hatice Livanur DANIŞIK, G.S. Saliha ŞİMŞİR	58
Asst. Prof. Dr. Ali Fuat BAYSAL	60
RA. Zeynep İnan OCAK, Lecturer Gülsüm TANYELİ	62
Asst. Prof. Dr. Mustafa ÇETİNARSLAN	64
Prof. Dr. Nasrin Faghih Malek MARZBAN	66
Exp. Meltem KURTULUŞ	68
Assoc. Prof. Dr. Naile SÜLEYMANOVA	70
Assoc. Prof. Dr. İbrahim KUNT	72
Dr. Entela MUÇO	74
Assoc. Prof. Dr. Cavid QASİMOV	76
Prof. Dr. Doğan YÖRÜK	78
Lawyer, Writer Mehmet Ali UZ	80
Asst. Prof. Dr. Abdulrahman Fortoos HAİDER	82
Assoc. Prof. Dr. El Mehdi İyd El RAVADIYYEH	84
Dr. Hasan SAYILAN	86
Prof. Dr. Rashid SHAZ	88
Dr. Ali Asghar Mohammed KHANİ	96
Prof. Dr. Yusuf KÜÇÜKDAĞ	98

Konya'nın Son Döneminde Bir Düşünce Adamı Namdar Rahmi Karatay ve Felsefesi

Prof. Dr. Hüsametdin ERDEM, KTO Karatay Üniversitesi,
Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi, Sosyoloji Bölümü

Konya'da 1925-1929 yılları arasında yayınlanan Yeni Fikir Dergisi'nde yazılan yazılarla varlığını ortaya koyan Konya Enerjetizm Felsefe Okulu, Türk düşünce tarihinde çok önemli bir yere sahip olmamakla birlikte, Konya açısından önemli bir fikir hareketidir. Orijinal bir fikir sentezine ulaşma iddiası ötesinde fazla bir varlık göstermiş değildir. Anadolu'nun Konya gibi mümtaz bir şehrinde ortaya çıkmış olması dikkate değerdir.

Konya Enerjetizm Felsefe Okulu'nu kurarak yaşatmak ve sürdürmek için büyük caba sarf eden iki kişiden biri Naci Fikret Baştaç, diğeri de geçmişten geleceğe Konya tarihinde önemli bir yeri olan ve Karatay ailesinden geldiği belirtilen Namdar Rahmi Karatay'dır.

Namdar Rahmi Karatay, Konya'nın eski ailelerinden Abdülfettah Zâdeler ve Karataylar ailesine mensuptur. Babası Rahmi Bey'in Evkaf müdürü olduğu sırada 1896 da Kütahya'da doğmuştur. İlk ve orta tahsilinin Kütahya'da tamamlamış ve daha sonra ailesi ile birlikte memleketi olan Konya'ya gelmiştir. Burada Konya İdadisi'ne devam etmiş, bu esnada Naci Fikret ile tanışmış ve arkadaş olmuştur. Çeşitli okullarda öğretmenlik, idarecilik yapmış, değişik dergilerde yazılar yazmıştır.

1918 yılında Avrupa okullarında yapılan eğitim-öğretimi incelemek üzere Viyana ve Budapeşte'ye gönderilmiş, 1925'te psikoloji eğitimi almak üzere Paris'e gitmiş, Konya'ya dönüşünde öğretmenlik ve yazma işlerine devam etmiştir. Afyonda ve Bursa'da öğretmenlik yapmış ve hayatında dönüm noktası olacak olan Bursa'ya yerleşmiş, ancak çevrenin ilgisizliği nedeniyle Bursa'da da beklediklerini gerçekleştirememiş, dil seferberliği, kitap okuma ve özet yapma işi ile uğraşmış; 1932'de Dolmabahçe Sarayı'nda toplanan ilk Dil Kurultayı'na katılmıştır. Dost, kardeş, arkadaş diye candan sevdiği ve bağlandığı kimselerin yalancı, müfteri, ikiyüzlü ve jurnalci çıkmasının yarattığı hayal kırıklıkları ile 1932 yılından itibaren mizahta hem bir boşalma, hem de kendini ifade edebilmenin yollarını aramış ve manzumeler yazmaya başlamıştır. 1933 yılında bütün duygularını "Geçti Bor'un Pazarı" başlıklı manzume ile bir kitapta toplamıştır.

1939'da evlenerek Ankara'ya yerleşir. 1942 de Gazi Terbiye Enstitüsü hocalığına başlamış, bu arada rahatsızlaşmış, geçirdiği felç rahatsızlığı nedeniyle 1952 yılında emekliye ayrılmış, 1953 yılında ailesiyle İzmir'e yerleşmiş ve aynı yıl burada vefat etmiştir.

Namdar Rahmi çocukluk döneminden itibaren iyi bir eğitim almış, özellikle babası onun fikri gelişimini sağlamada oldukça etkili olmuş, çocukluktan itibaren seçkin bir fikir ve kültür çevresi içinde bulunmuştur.

Bu çevreyi oluşturan isimlerden bazıları, Mehmet Muhlis Koner, Hüseyin Kamil, Rasim Haşmet, Mümtaz Bahri Kuru, İsmail Zühtü, Refik Koraltan vb sayılabilir.

Namdar Rahmi Karatay'ın felsefî yaklaşımı, daha sonra Konya Enerjetizm Felsefe Okulu adıyla da şöret bulacak bir felsefenin alt-yapısını oluşturmaktadır. Bu felsefe; Nietzsche'nin "Kudret İradesi" felsefesinde ağırlığını hissettiğimiz 'Freud'cü' görüşün gelişim çizgisindeki, enerjiyi her türlü varlığın ana esası gören bir felsefi yaklaşımdır. Termodinamiğin ikinci kanununa yol açan Carnot prensibini ruhi olaylara uygulayarak sosyal, psikolojik ve ahlaki alanlarda çözümler aramıştır.

Namdar Rahmi'ye göre beynimizin en yüksek nöronlarındaki enerjinin boşalması insanda bir haz meydana getirmektedir. Bu ise bilmek ve ilim olarak zuhur eder. Biz asıl ilime, tek tek gelişmelerle uğraşmadan bütün ilimlerin dayandığı genel yasayı/kanunu bulduğunuz zaman kendiliğinden erişebiliriz. İşte bu genel esas Namdar Rahmi'ye göre "enerji", bu genel kanunlardan bahseden ilimde de "Enerjetizm" dir.

Namdar Rahmi, insanların çoğunluğunun ilim yolundan ziyade itikada (inanmaya) yöneldiğini, bunun sebebinin ise tefekkürün zor ve elem verici olmasına karşılık, itikadın haz ve sevinç verici olmasıdır.

Hâlbuki Enerjetizm'e göre sağlam bir beyine sahip olan herkes eşya ve olaylar karşısında çeşitli tarz ve kuvvetle fikir meydana getirmiş, dolayısıyla hepsinin de kendine göre sağlam veya zayıf, geniş veya dar bir felsefesi oluşmuştur.

Enerjetizm, bir çeşit maddenin ve yeryüzündeki tüm olayların esası olarak görülen enerjiyi, enerjinin özellikleri ve esaslarını irdeleyerek geniş tespitlerde bulunmaya çalışır. Bu çalışmalarında maddi olayların yanında şuur, zihin faaliyetleri, ruh, duygu ve heyecanlar da Enerjetizm yaklaşımıyla izah edilmeye çalışılmıştır. Onlar din, ahlak, sanat gibi manevi değerleri de enerji açısından açıklamaya çalışmışlardır.

Bizim bu tebliğde yapmaya çalışacağımız şey ise; kısaca ana hatlarıyla vermeye çalıştığımız Namdar Rahmi Karatay'ın düşüncelerini daha geniş bir bakış açısından ele alıp sorgulamak ve bu anlayışın düşünce dünyamıza yaptığı katkı ve negatif etkilerini bir tebliğ sınırları içinde ortaya koymaya çalışmak olacaktır.

A Man of Thought in the Last Period of Konya Namdar Rahmi Karatay and Philosophy

Hüsamettin ERDEM / Prof., KTO Karatay University

Faculty of Humanities and Social Sciences, Department of Sociology

Konya Enerjetism School of Philosophy, which revealed the existence of the writings written in the New Idea Magazine published in Konya between 1925-1929, is an important idea movement in terms of Konya with not having a very important place in the history of Turkish thought. It has not shown much presence beyond the claim of reaching the synthesis of an original idea. It is worth noting that Anatolia emerged in a prosperous city like Konya.

Naci Fikret Baştak is one of the two people who have made great efforts to establish and maintain the Energetics School of Philosophy in Konya and Namdar Rahmi Karatay, who is mentioned in the past as an important place in the history of Konya and from Karatay family.

Namdar Rahmi Karatay belongs to Abdülfettah Zâdeler and Karataylar family, one of the old families of Konya. He was born in Kütahya in 1896 when his father, Rahmi Bey, was the director of Evkaf. He completed his first and middle schooling in Kütahya and later came to Konya, his hometown with his family. He went on to Konya İdadisi where he met Naci Fikret and became a friend. He has worked as a teacher and administrator in various schools and has written in various journals.

He was sent to Vienna and Budapest to study education in European schools in 1918, went to Paris to study psychology in 1925, and continued to teach and write in Konya. He settled in Bursa, where he became a teacher in Afyon and Bursa and became a turning point in his life. However, he did not realize what he had expected in Bursa because of his indifference, he was dealing with language mobilization, reading books and making summaries. He participated in the first language congress gathered in Dolmabahçe Palace in 1932. From 1932 on with disappointments created by the false, bumper, hypocritical and journals of the people he lovingly and sincerely loves, friends and brothers who are friends, sisters and friends, he started looking for ways of expressing himself and expressing himself in humor. In 1933, all his feelings were collected in a book with the poem entitled "The Past, The Market of Bor"

In 1939 he married and settled in Ankara. In 1942, he became a member of the Gazi Ministry of Education. In the meantime, he became disturbed and due to his paralysis, he retired in 1952, settled in Izmir with his family in 1953 and died here the same year.

Namdar Rahmi has had a good education since his childhood, especially his father has been influential in the development of his idea, and has been

in a distinguished intellectual and cultural environment since childhood. Some of the names that make up this environment are Mehmet Muhlis Koner, Hüseyin Kamil, Rasim Haşmet, Mumtaz Bahri Koru, İsmail Zuhtu, Refik Koraltan and others.

The philosophical approach of Namdar Rahmi Karatay creates a sub-structure of a philosophy that will later gain fame with the name of Konya Energetics School of Philosophy. This philosophy; The 'Freudian' conception of Nietzsche's weight on the philosophy of "Return of Power" is a philosophical approach that sees energy as the core of every kind of existence in the development line. By applying the Principle of Carnot, which led to the second law of thermodynamics, to spiritual events, he sought solutions in social, psychological and moral fields.

According to Namdar Rahmi, the emptying of energy in the highest neurons of our brain brings an enjoyable pleasure to the inside. This will come as knowledge and knowledge. We can access the actual knowledge automatically when you find the general law / law on which all knowledge is based, without struggling individually. This is the general principle "energy" according to Namdar Rahmi, "Enerjetism" in the sense of this general law.

Namdar Rahmi is the pleasure and rejoicing of the belief that the vast majority of people turn from the path of knowledge to the belief that they are difficult and evil.

However, according to Enerjetism, everyone who has a solid brain has brought a variety of styles and strengths to the idea of things and events, so that they all have a strong, weak, broad or narrow philosophy.

Enerjetism tries to find wide determinations by examining the properties and principles of energy, energy, which are seen as the essence of some kind of material and all events on earth. In these studies, consciousness, mind activities, soul, emotions and excitations besides material events have also been tried to be explained with the approach of Enerjetism. They tried to explain spiritual values such as religion, morality and art in terms of energy.

What we are trying to do in this paper is; We shall try to give a broader view of the thoughts of Namdar Rahmi Karatay, which we try to give out briefly, and try to reveal the contribution and negative effects of this understanding in the world of thought through a communique.

iSLAM
MEDENİYETİNDE
KONYA

ULUSLARARASI
SEMPOZYUM
17-19 ARALIK 2016

